

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 28.— Cor.
Pe jumătate an 14.— „
Pe 3 luni . . . 7.— „
Pe o lună . . . 2.40 „
Pentru România și
străinătate:
Pe un an . . . 40.— franci
Telefon
pentru oraș și interurban
Nr. 750.

ROMÂNUL

REDACȚIA

și
ADMINISTRAȚIA
Strada Zriuyi N-rul 1/a
INSERTIUNILE
se primesc la admini-
strație.
Mulțumite publice și Loc
deschis costă șirul 20 fil.
Manuscrise nu se in-
napolază.

Ultima oră.

Pe câmpul de bătae.

— Dela corespondentul nostru. —

St. Domnule Redactor!

Poate veți putea folosi de știrile ce vă scriu: Tunurile noastre de aci au zdrobit după o canoadă de vre-o 9 ore tunurile cele sârbești și au dărâmat Smedria și toate fortărețele mai mici pe linia aceasta, tot să aia în filacări. Oșierii și cătanele noastre să poartă cu un curaj admirabil, deja așa de tare s'au dat cu granatele Sârbilor, de nici nu să mai uită în sus când vine vre-o granată sârbească, ci fac numai glume. S'au dovedit că granatele sârbești sunt fabricat rusec făcute în 1904/5 în arsenalul austriac din Wölersdorf — dar și munițiunea ce au căpătat-o dela Ruși îi pe gătate. Intre tunarii ce sunt concentrați aci sunt partea cea mai mare români— să poartă foarte brav — ziua lucră cu tunurile și când îi „rast” încep la doine.

Vă salut.

C. B. Einj. Fr. Rezerve Feuerwerker, Schwere Haubitze divizion 7. Kevevár.

RUSIA DECLARĂ RĂȘBOI TURCIEI.

Constantinopol. — In zilele din urmă ambadorul rus a fost de mai multe ori la ministerul de externe, unde în numele guvernului său mai întâi în ton rugător iar apoi amenințător a cerut guvernului turcesc deschiderea Dardanelor și permisiunea pe seama Rusiei de a-și trece flotila Mării Negre prin Dardanele în Marea Egeică, deci, în Marea Mediterană.

Guvernul turc a respins în modul cel mai hotărât cererea precum și amenințarea rusească.

Constantinopolul e pregătit pentru ori ce eventualitate și în fiecare moment se așteaptă declararea de război din partea Rusiei. Populația face demonstrații pentru monarhie și Germania, cerând războiul cu Rusia. Intrarea Dardanelor e păzită de 3 cuirasate turcești.

O scrisoare a d-lui Ion Agârbiceanu.

Dle redactor!

N'am fost farsori, n'am vorbit și n'am scris din vânt când am accentuat atât de des că poporul românesc e unul dintre stâlpii cei mai puternici ai Terrii. Ieri, mulți nu ne-au crezut pe cuvânt, azi, în fața faptei, toți conțățenii au cuvinte de admirare pentru purtarea strălucită a poporului românesc din Ardeal și Ungaria. Dumnezeu a rânduit să se facă lumină deplină în sufletele tuturor acelora cari nu se puteau apăra de umbra bănuiei față de noi.

Graba, hotărîrea, acurateța cu care a răspuns neamul românesc poruncii preainalte de mobilizare generală, arată încă odată nobila lui obârșie dintr'un popor de ostași sobri, calmi, neînfrânți. Implinirea datorinței cătră patrie n'a trebuit să fie deșteptată acum în popor, ea trăia în acest neam tăcut și muncitor de veacuri multe, și va trăi în veci de veci. E concrescută aceasta datorință cu sufletul românesc, și de aceea trădători nu s'au pomenit nici odată între Români, ori în ce armată ar fi servit.

Pe lângă marea moștenire a părinților, poporul nostru este și acum adânc religios. Apărarea țării e pentru dânsul o datorință sfântă în cel mai strict înțeles al cuvântului; își dă viața, dar jurământul cătră împăratul în veci nu și-l poate călca.

Rezervele noastre, cari s'au concentrat în Sibiiu, Alba-Iulia și Făgăraș, au plecat din întâia zi de mobilizare ca un potop. Duminecă,

în 2 August, în Sibiiu nu mai era chip să te miști. Anul trecut, când cu mobilizarea în România, ne miram cetind că rezerviștii se urcaseră chiar și pe coperișele vagoanelor; ei bine, acelaș spectacol însuflețitor ni l-au dat rezerviștii români cari grăbiau în cele trei centre pomenite. Am văzut șefi de gări cari se uitau a minune la acești voinici aspri cari se urcau cu mișcări repezi și inundau în câteva clipe acoperișele vagoanelor.

Din satele mărginașe, sate mari și puternice, au plecat dela 200 inși în sus. Aud c'au plecat chiar și câte patru sute dintr'un sat.

Calmul și hotărîrea românului ce pleacă sub drapel o arată în chip neîndoios faptul că cei mai mulți au ținut să se spovedească și să se cuminece. Bisericile noastre au fost deschise de Vineri seara aproape neînterupt, și în cele mai multe Duminecă în 2 August s'a slujit liturghia de cu noapte, ca să se poată împărțasi cei cari plecau,

Mi se pare că se pornești cu atâta gravitate pe un drum, din care poate nu mai este reîntoarcere, însămnă foarte mult, însămnă că ești conștiu, în gradul cel mai înalt, că datorința ce ai de împlinit trebuie să te ducă sau la biruință sau la moarte, nici odată la o fugă rușinoasă.

Nu numai țărănimea, dar toată pătura noastră cultă, începând dela învățători și preoți, au plecat cu aceeași grabă să-și facă datorința. Sâmbătă, în 1 August, în ziua întâi de mobilizare am văzut în Sibiiu peste patruzeci de preoți cari s'au prezentat să-și facă datorința. Se înțelege, cei mai mulți am fost trimiși acasă. Dar cred că este o dovadă vie, această atitudine a preoții noastre, că suntem și acum, cum am fost din veci, un trup

Jules Lemaitre.

De: Vasile Stoica.

Nu-mi aduc aminte, în ce revistă umoristică am văzut mai dăunăzi un desen, care înfățișă pe „mbretul” Albaniei Wilhelm de Wied jucând cărți împreună cu „marele” strateg Prek Bib Doda și cu rusofilul politician de sărbători, contele Mihai Károlyi. Iar legenda pusă în gura „mbretului” glăsuia semnificativ: „Ciudată lumea asta! Când s'a pornit alături un alt joc mai mare, îndată ne-au nărăsit toți „chibitii” și au trecut de partea cealaltă”.

Ei bine „chibitii” aceștia, marele public european, al cărui dor de senzație era satisfăcut până acuma numai de producțiile celor trei voinici, are acum în fața sa scena stropită de sânge a unui război, căruia nu i se poate asemăna decât doar vijelioasele vremuri ale migrațiunii popoarelor. Cine o să-și bată acum capul cu niște insurgenți sălbateci sau cu politica unui naiv? Urletul tunului și ropotul mitralieri innăbușe ori ce alt glas de-ar fi aceasta chiar și strigătul de biruință, sau gemătul de agonie a celei mai strălucite personalități culturale a zilelor de astăzi.

Astfel moartea lui Jules Lemaitre, întâmplată acum o săptămână, care altădată ar fi stârnit interesul întregii lumi literare contemporane, a trecut aproape neobservată, înregistrată abia ici-colea printre micile știri ale ziarelor, ca o dovadă, că în vreme de război

nu numai că tac muzele, dar nici cuvintele lor de altă dată nu mai află răsunset. Dacă ar fi tipat și el cu fiecare prilej în fața statuii Strabourgului din Place dela Concorde, dacă ar fi declamat și el vorbe mari despre „revanșă”, descărcându-și prin țaria ocărilor ura, nepuțințioasă pentru acel 1870, ca Paul Derouléde, dacă s'ar fi amestecat și el în deplorabilele zizanii ale Republicei, așa de potrivite pentru a-și face reclamă, — atunci cu siguranță, moartea lui ar fi fost privită ca un mare eveniment al vieții franceze, evenimentele de azi i-ar fi lărgit și mai mult proporțiile valorii, iar ziazele l-ar fi parentat cel puțin cu aceeaș înduioșetoare stăruință, cum parenta „Le Temps” mai alaltăieri pe bunul Adrien Hébrard.

Jules Lemaitre n'a fost și n'a făcut nimic din toate acestea. Suflet înzestrat cu deosebite calități artistice, a fost înainte de toate un înțelegător și un analist al activității, ce se petrece în sufletul unui artist, când creează, și al procesului, ce se pornește în sufletul publicului, când gustă creațiunile artistice. Și acelaș a rămas și când s'a avântat câte odată pe terenul politic

Dacă am putea împărți forțele necunoscut, cari alcătuiesc sufletul nostru, în forțe calculative cari regulează bunăstarea noastră materială și îndrumă mersul vieții politice, și în forțe artistice-imaginative, cari plâzmuiesc operile artistice, sau răspund ca niște resonatori în fața acestor plâzmuiri făcându-ne să le savurăm frumseța, am putea spune cu sigu-

ranță, că Jules Lemaitre ca ori care artist adevărat numai pentru aceste din urmă a avut înțelegere deplină, că cra în stare, mai curând să analizeze și să-și deie seamă de nașterea și dezvoltarea celor mai ciudate complexe de sentimente, decât să judece cu destulă obiectivitate un important eveniment politic, întemeiat pe cifre, în ale căror taie el nu știa pătrunde. De aci se explică prea puțină importanță politică la care s'a săut ridica, desi nu ambiția îi lipsea.

A fost suflet de artist în adevăratul înțeles al cuvântului. N'a avut un deosebit talent de creator. A fost înzestrat însă cu cea mai desăvârșită putere de-a pătrunde operele poetice, de-a le urmări structura conținutului, de-a căuta legătura între conținut și formă și de-a le judeca fără preocupare valoarea. Nu și-a fixat puncte de teorie estetică; n'a căutat nici odată, să tragă opera poetică pe calapodul anumitor reguli și să rostească aprobarea sau osânda, după cum opera se potrivea acestui calapod. Știa bine, că frumosul e așa de variat, că înțelegerea lui e deosebită nu numai dela veac la veac, sau dela clasă la clasă, ci chiar și dela om la om.

N'a judecat deci după anumiți paragrafi cu pretenții de veșnicie în critica literară. Opera poetică a privit-o întotdeauna din punctul de vedere al conținutului ei și al influenței, ce-o poate avea acest conținut asupra cetitorului. S'a considerat ceea ce spune Faguet că-i adevăratul critic: un simplu cetitor, care-și dă sea-

și un suflet cu poporul ce-l păstorim, și cu marile interese ale țării.

Au fost preoți cari și-au condus din sat parohienii, venind în fruntea lor până în Sibiu, adevărați „preoți cu crucea 'n frunte”.

Un răspuns vrednic, mai bărbătesc, mai înalt, nici nu putea să dea poporul românesc celor ce-l bănuiau, decât manifestarea din nou a vechilor virtuți de viteji apărători ai țării cari formează comoara sufletească a neamului românesc.

Orlat, August.

Al D-voastre

I. Agârbiceanu.

Neutralitatea Italiei.

Marele ziar milanese „Corriere della Sera” publică cu privire la atitudinea adoptată față de aliatele sale un articol inspirat se pare din cercurile guvernamentale italiene și pe care îl redăm mai jos în punctele lui esențiale.

„Neutralitatea italiană declarată oficial, a fost primită cu o satisfacție generală.

Puținele glasuri cari s'au ridicat contra ei, nu pot să scadă dreptatea și folosul măsurii luate de guvern.

Intreaga opinie publică italiană își dă seama că Italia nu ar fi ajuns la o asemenea concluziune, în cazul când ea nu i-ar fi fost permisă de examenul leal al înțelegerii avute cu Austria și Germania.

Aliații noștri au început un război agresiv (?) Nu ne putem da seama de cauzele ce au îndemnat pe aliați să facă aceasta, dar nici nu putem interpreta tratatul după placul aliaților noștri, pentru a lua parte într-o aventură de a cărei preparare nu am fost informați, și ale cărei urmări probabile nu au fost desbătute cu noi deși ele ne interesau în mod direct.

Înlăturați în momentul când spiritul tratatului obliga să fim consultați asupra situației, astăzi când stăm de-o parte nu facem altceva decât să urmărim linia logică trasă de adversarii noștri, dincolo de punctul în care sfârșindu-se foloasele Austriei și Germaniei începe grija adâncă și îndreptățită a intereselor noastre esențiale.

Un simț fundamental al drepturilor unei națiuni, arată că nu este cu puțință ca un tratat de alianță să fie înțeles în sensul că, unul dintre aliați, ar putea să acorde celuilalt dreptul de-a deveni arbitru aprobat atunci când e vorba de luat deciziuni de cele mai grave cu privire la destinele unui popor.

Suntem convinși că guvernul nostru nu a avut nevoie, să forțeze sau să deformeze spiritul înțelegerii ce ne lega de Austria și Germania, atunci când a declarat că suntem liberi să ne afirmăm neutralitatea, fixând linia de conduită a statului italian”.

Ziarul italian, continuând, recunoaște că neutralitatea păstrată de Italia nu înseamnă micșorarea mărimii responsabilității ce apasă asupra statului italian, că această neutralitate nu constituie o soluție definitivă, și că ar fi copilăresc lucru ca guvernul să-și facă iluzii cu privire la comoditatea poziției sale în mijlocul unei ciocniri atât de colosale de forțe, și de interese.

„Declarațiunea de neutralitate nu trebuie să corespundă dorinței de a ne rezerva rolul de simplu spectator. În cazul când am fi avut o asemenea dorință, am fi arătat, să nu ne dăm seama de enorma și incomparabila gravitate a împrejurărilor”.

Ziarul italian insistă apoi asupra faptului că neutralitatea Italiei însemna că această putere nu putea să sacrifice obligațiunile tratatului drepturile ce îi erau acordate prin însăși acest tratat susținând cu armele o cauză periculoasă intereselor statului italian(?)

Din România.

Belgia și România.

Judecând situația în care se află Belgia ajunsă teatru al războiului și expusă astfel tuturor nenorocirilor împreunate cu astfel de întâmplări, „Independance Roumaine” scrie:

„Nime nu cunoaște încă exact acele „știri sigure” (că Francezii voiau să atace Germania trecând prin Belgia) de cari ne vorbește comunicatul german, dar ele sunt fără îndoială serioase și istoria le va judeca după adevărata lor valoare.

„Pentru noi, cari nu putem, decât să înregistrăm faptele așa cum sunt și fără părtinire, deoarece suntem desinteresați în lupta actuală, noi nu putem decât să compătımim Belgia, că soarta aceasta crudă a silit-o să intre în acest viespar, ori cât voia să stea de-o parte cum îi dictau interesele sale.

„Pentru noi, cari am fost adeseori numiți Belgia orientului, și cari ne aflăm de asemenea icuși între două mari popoare cari se războiesc, noi trebuie să ne bucurăm că situația geografică a țării noastre nu face dintr'însa un vad necesar pentru toate armatele beligerante ale vecinilor noștri.

„Cu ușurință se pot da lovituri necesare în altă parte decât la noi, și norocul acesta providențial ne pune la adăpost de ori ce invaziune, și ne permite să ne păstrăm, în așteptare, pacea și liniștea, la care aspirăm”.

Românii din străinătate și mobilizarea.

București. — Numărul Românilor surprinși în străinătate de evenimentele războiului e considerabil. Cea mai mare parte

dintre ei s'au grăbit să se întorcă în țară pe trenul, dar mulți au rămas și sunt și acum încă pe drum. O bună parte din cei cari își petreceau vara în Franța și Elveția, nu s'au putut întoarce, din pricina iuțelii grozave care s'au precipitat evenimentele.

Aflăm că o ceată de Români sunt în drum pe Marea Mediterană, pe bordul vaporului italian „Sicilia”, care în curând are să se sească la Constantinopol. Vaporul „Dacia” al S. M. R. a plecat la Constantinopol să-i aducă apoi la Constanța.

O altă ceată e pe bordul altui vas italian „Torino”; vaporul „Principesa Maria” a plecat într-o întâmpinarea lor.

De altă parte ministerul lucrărilor publice a primit o telegramă, că vaporul „Dacia” tot mai acum a părăsit litoralul francez având pe bord 240 de Români din Franța.

Un număr măișor de Români n'au putut părăsi Franța din lipsă de mijloace. E vorba de o intervenție pe lângă legațiunea franceză din București, ca guvernul francez, prin intermediul legațiunii române din Paris, să le pună acestora la dispoziție mijloacele necesare ca să se întorcă în țară.

„Minerva” scrie:

Suntem pentru moment spectatori, însă spectatori vigilenți, ce urmărim de aproape flăcările ce se înalță în văzduh, scânteile ce sunt luate de vânt, gata să intervenim atunci când casa noastră ar fi amenințată de foc.

Până acum, mulțămită lui Dumnezeu, vântul pare că nu bate spre noi. Fie ca această stare de lucruri să dăinuiască și de aci încolo cât s'o putea mai mult.

Dar dacă prin forța împrejurărilor focul vecinilor se va întinde și asupra noastră trebuie să ne tulburăm, n'avem de ce să ne temem. Suntem pregătiți și bine pregătiți pentru orice eventualitate. Sufletele și brațele celor câteva sute de mii de oșteni sunt oțelite.

Fi-vom atacați, fi-vor granițele țării noastre periclitare? Cu o putere de neînvins bravi noștri dela Plevna vor ști să impue ori cât respectul Țării noastre. Despre acest lucru trebuie să fim pe deplin convinși.

mă de lectura sa. Intr'aceasta consta „impresionismul” său hulit așa de mult la început și acceptat apoi de toată lumea.

Nizuința aceasta însă de a-și da sama ajungea la o așa de profundă analiză de sine însuși și la o așa de amănunțită pătrundere a procesului de plămădire poetică, încât sintetizarea și fixarea rezultatelor ei erau înseși o prețioasă operă de artă. Astfel el e creatorul unui nou gen literar: al esai-ului critic impresionist. Fiecare bucată din acele zece volume „Les contemporains”, ne înfățișează în adevărata sa lumină o nouă latură a vieții literare universale de astăzi sau un nou fel de influență a operilor vechi, și un nou fel de a privi această influență.

Critic teatral la „Journal des débats” colaborator la „Revue bleue” și „Revue hebdomadaire”, n'a fost eveniment important în viața literară franceză, pe care să nu-i fi luat la scalpel, și să nu-i fi arătat în ce constă valoarea artistică a operei. El a fost acela, care, din punct de vedere francez, a dat cele mai judicioase păreri asupra lui Ibsen, precum el a fost cel, care a scos la lumină marea valoare poetică a lui Maurice Maeterlinck și a arătat locul ce se cuvine acestui belgian genial în literatura universală. Și în judecata sa nu cunoștea decât glasul convingerii sale proprii. Prejudeții nu existau pentru dânsul. Dacă trebuia, se lua la luptă chiar cu păreri stabilite de patruzeci, cin-

cizeci de ani sau și mai mult, și le doboră fără cruțare arătând publicului rătăcirea în care se află. Doar nu mai demult decât acum doi ani, reduse pe mult mângâiatul Chateaubriand la adevărata lui valoare, dovedind, spre uimirea parisienilor, că toată opera acestuia nu-i decât dulcegărie în fraze umflate și pline de culoare, și că nici pe departe nu merită importanța de care a avut parte.

Crescut în adevărat spirit francez. — după cât se spune, nici nu știa altă limbă. — poate adeseori dădea o importanță exagerată formei, și ajungea, să fie nedrept câte odată (d. p. din pricina aceasta îl considera pe Racine superior lui Shakespeare); dar să nu uităm, că ceea ce aștepta acest om, care se potrivea mai bine în epoca lui Racine și Boileau, decât azi: „continutul cel mai nobil și cel mai înălțător în haina cea mai perfectă”, era și este principiul călăuzitor al tuturor artiștilor într'adevăr mari.

Spiritul de analiză critică însă dacă a fost o mare calitate a judecătorului literar, nu s'ar putea spune, că a avut o înrăurire tot așa de rodnică și asupra poetului. Romanelor și pieselor lui de teatru, oricât de artistic ar fi ele alcătuite, le lipsește elementul de căpetenie; viața, căci le lipsește varietatea tipurilor scoase din viață. Simțul de critică, aspru dar drept față de alții, a ajuns în acest caz cea mai severă autocritică și i-a legat în mare parte puterea de a

observa, de a combina și de-a crea astfel de puri și situații, cari să-ți producă totdeauna în zădărnici realității și să nu te lase să vezi că-s călulate.

Dar nu pe Jules Lemaitre din aceste romane și piese de teatru îl cunoaște lumea literară precum nici pe cel din cele două volume de poezii, la cari se gădea totdeauna cu drag meșteșugul. Adevărata lui valoare stă în activitatea lui de critic, prin care nu numai a îndrumat spre bine literatura modernă franceză ci a croit drumuri noi pentru întreaga critică și literatură universală...

Și bătrânul critic, ale cărui conferințe erau totdeauna adevărate evenimente literare, să stins deunăzi în vârsta de șazeci și unu de ani ducând cu sine întreg dorul de muncă al studentului din Vennecy, de unde a pornit, și întreg spiritul acela pătrunzător și schintiletor care i-a creat un loc cu totul aparte în literatura franceză și critica noastră contemporană. S'a dus, par'că să nu mai vadă nenorocirile și legăturile nefaste ale țării sale, pentru a cărea înălțare sufletească a muncit o viață întreagă.

Lugoș, 10 August 1914.

A. S. R. prințul Carol la Sinaia.

— Declarațiile contelui I. Pongrácz. —

Arad, 14 August.

Ieri, Joi, seara pe la orele 8 trei mari automobile s-au oprit înaintea otelului „Crucea alba”. Apariția automobilelor a atras foarte multă atenție curiosă să afle cine sunt distinsii străini, sosiți în Arad cu escortă jandarmerească.

Acești distinși străini erau contele I. Pongrácz, deputat dietal, locotenent de husari în rezervă, cav. Friderich Schöller, sublocot. de ulani și bar. Ottó Biederman, sublocot. de husari în rezervă, cari toți trei au însoțit, din încredințarea ministrului de război, după cum am anunțat, pe A. S. R. prințul Carol până la Sinaia.

Ziarele unguerești din localitate publică în numerele lor de azi următorul interview cu contele I. Pongrácz despre petrecerea în castelul dela Sinaia:

— Calea noastră până la Predeal a fost o adevărată cale triumfală. Prințul a vorbit cu multă însuflețire despre ovațiile de cari a avut parte în călătoria prin Ungaria. Prințului i-a plăcut mult primirea în Arad.

Mercuri la amiază am sosit la Predeal, unde am avut parte de o neașteptată surpriză. A. S. R. prințul Ferdinand ne-a ieșit în cale pentru ca El, tatăl, să întâmpine primul pe fiul său. Prințul Ferdinand și-a îmbrățișat fiul cu multă bucurie și și-a exprimat marea mulțumire pentru sosirea fericită a fiului Său. Apoi, prințul Carol ne-a prezintat tatălui Său, care a fost foarte afabil față de noi. Prințul Ferdinand ne-a invitat apoi să mergem împreună la Sinaia, unde am sosit la orele 4 d. a.

Ajunși la Sinaia am fost găzduiți în apartamentele moștenitorului de tron. Cu un cuvânt am fost primiți și găzduiți în mod adevărat princiar.

La orele 5 d. a. am fost invitați din partea moștenitorului de tron la dineu.

În mai multe rânduri moștenitorul de tron și-a exprimat mulțumirea pentru sosirea fericită a fiului Său.

Seara la orele 7 M. S. regele Carol ne-a primit în audiență.

— Mărturisesc, că ne-a surprins foarte plăcut această distincție neașteptată. Am trecut în ceea ce a fost aripă a castelului, unde am fost conduși în biroul de lucru al regelui. Aci am găsit pe M. S. regele Carol cu regina Elisabeta și alte dignități dela curte. Ne-a surprins foarte mult intimitatea, dar mai ales modul călduros în care perechea regală a ținut să ne mulțumească pentru serviciile pe cari le-am făcut față de un membru al familiei regale. Apoi însuș regele ne-a invitat pentru ieri, Joi, la prânz.

Ieri perechea regală a fost, iarăș, foarte afabilă față de noi. În decursul mesei s'a vorbit mult despre război, apoi a urmat cercle. Eu am vorbit peste o jumătate oră cu regele, apoi cu regina.

Perechea regală a laudat mult forța armată a monarhiei, dar atât regele cât și regina au evitat să facă declarații.

Am însă impresie hotărâtă, că România precum și curtea română simpatizează cu noi!

Nu pot să spun amănunte despre această convorbire, dar declar în mod hotărât, că sentimentul românesc e favorabil nouă.

Apoi, în semn de recunoștință prințul Carol ne-a predat din partea regelui decorații.

Eu am primit crucea mare a ordinului „Coroana României”, cav. de Schöller crucea mică a acestui ordin cl. I, iar bar. Biedermann cl. II a ordinului de Șoferii au fost decorați cu Crucea Militară pentru merite.

După acest act sărbătoresc în mod călduros ne-am despărțit de perechea regală, de moștenitorul de tron și de prințul Carol.

La despărțire prințul Carol în semn de mulțumire a strâns mâna fiecărui șofer în parte și le-a dat și câte un bacșiș bogat.

Vaida și Tisza

„Budapesti Hirlap” publică la loc de frunte scri-soarea lui Tisza către Vaida, făcându-i comentariul de mai la vale. Îl reproducem ca o ciudățenie. Am declarat la începutul războiului, că ziarul nostru se va restrânge la a face pe cronicarul evenimentelor:

„Nu spiritul cavaleresc îl laudăm în această scri-soare, care dacă a rănit injust se grăbește să dea satisfacție, — doar în datarea aceasta toată lumea cunoaște pe domnul prim-ministru. După noi scri-soarea este un însemnat fapt politic, care mai degrabă interesează pe națiunea românească, decât pe acela căruia e adresată.

Oricare ar fi fost atitudinea ziarelor și politicienilor maghiari despre acțiunea de împăcare cu România a contelui Ștefan Tisza, tot ceea ce se petrece în aceste timpuri grele justifică inițiativa sa. Ștefan Tisza în acel timp nu s'a apărât în fața criticilor maghiari; dar pentru politicienii români a fost ultimul argument pe care atunci poate nu l-au prețuit îndeștul, ba unii politicienii români preocupăți l-au nesocotit: nu pentru noi, Maghiarii, este o chestiune de viață pacea, a accentuat prim-ministrul, ci pentru voi, Români. Noi, Maghiarii, și fără voi ne-am isprăvit lucrurile noastre. Voi, Români, fără noi sunteți pierduți.

În conștiința politicienilor noștri români abia acum începe să li cărească dreptatea evidentă a acestor propozițiuni. Dacă Rusul azi ne învinge pe noi, mâne aceeaș soartă vor avea-o Români. Și ce scrupule poate avea Rusul, dacă, precum a făcut deja în Basarabia, punându-și genunchele pe pieptul țării valahe, cu o lovitură scoate din biserica și școala ortodoxă a României limba valahă, înlocuind-o cu cea rusească. Nicăiri, nici în cel mai nenorocit stat balcanic, naționalitățile nu se bucură de cea libertate de care se bucură Valahii noștri. Ce libertate pot spera dela Rusia? Maghiarul nu e apăsătorul, ci apărătorul unic, loial și sigur al naționalităților sale, dacă sunt credincioase națiunii și patriei. Aceasta este dreptatea, și nu există altă dreptate. Și văzând azi, că țări civilizate își părâsesse trecutul civilizat și se desfac din ele popoare însălbătăcite: în ochii noștri se ridică la înălțime dumnezeiască toleranța, loialitatea, marimonia și justetea cu care s'a purtat națiunea maghiară față de naționalitățile ei, când Slovacul a rămas Slovac, Ruteanul Rutean, Valahul Valah, Sărbul Sărb, Sasul Sas, numai să știe fi în chip cinstit patriot maghiar, de ceea ce, cât privește poporul și majoritatea intelectualilor niciodată nu ne-am putut plânge.

Războiul de acum serie cu sânge aceste lucruri drepte înaintea noastră. Fericit, cine știe ceti în această scri-soare de sânge: aceasta însemnează scri-soarea lui Ștefan Tisza către Alexandru Vaida.

Bucurii și îngrijorări.

Viena, 13 August.

Știrile despre victoriile reportate până acum de către armatele aliate pe câmpurile de război dela granițele Rusiei, precum și despre biruințele armelor germane, cari operează contra Franței au provocat bucuria cea mai mare în Viena. Încrederea în forțele armate ale celor două imperii aliate s'a întărit și în general se recunoaște că Austro-Ungaria și Germania sunt în privința militară superioare Rusiei și Franței. Încrederea cu care sunt așteptate evenimentele viitoare ar fi însă și mai deplină dacă s'ar fi împlinit așteptarea ca împotriva triplei alianțe care se întrepune cu armele pentru Serbia ar fi pășit întreagă tripla alianță. Opinia publică s'a înșelată însă până acum în așteptarea ei, deoarece Italia nu dă nici un semn, că ar avea de gând să-și părâsească atitudinea ei neutrală, deși interesele ei sunt, desigur, foarte mult amenințate din partea Franței. Sau poate Italia nu doroste să-și vadă împlinite la sfârșitul războiului pretențiunile ei la Savoia, Corsica și Tunis?

Cât de mult s'a sperat la ajutorul Italiei, reiese și din faptul că chiar și în cele mai serioase cercuri ale populației se mențin cu stăruință veștile că trupe imense din armata italiană ar fi fost transportate prin Austria în Alsacia și Lorena, la granițele Franței. E foarte caracteristic însă cum e valorată credința de aliată a Italiei. Se afirmă adecă că regatul ar fi cerut că pentru sprijinul militar ce îl dă, să i se cedeze ținuturile italiene din Tirolul de sud.

Atitudinea nelimppezită și în actuala situație, la aparență, nici decum sinceră a Italiei dă însă foarte mult de gândit nu numai populației-unei în multe privințe naive, ci chiar și cercurilor oficiale. Se pare, că și aci e vorba de greșeli ale diplomației noastre, a căror urmări acum devin foarte neplăcute. Guvernul italian insistă că așanumitul casus foederis care ar constrânge-o la intervenție armată nu e dat. Dar având în vedere unele izbucniri ale presei italiene și între cari primul loc îl ocupă ziarul din Milano „Corr. della Sera”, se pare că Italia doroste să se scape de obligamentul unei intervenții chiar și în cazul când declararea războiului între Austro-Ungaria și Franța va fi un fapt împlinit. Aceste ziare spun anume că dacă Austro-Ungaria trimite un corp de armată în Alsacia și Lorena pentru sprijinirea armatelor germane, aceasta ar provoca numai declararea războiului din partea Franței și în acest caz Italia iarăș n'ar fi obligată să ia o atitudine armată împotriva Franței. Ziarele italiene amintite o spun de altcum pe față că ele nu aprobă atitudinea Austro-Ungariei față de Serbia. Aceste ziare mai adaog încă la aceasta că Austro-Ungaria prin atitudinea ei dovedită față de Italia în cursul războiului tripolitan și apoi în cursul crizei balcanice, nicidecum nu au deobligat Italia la o mulțumită. **Austriacus.**

Războiul.

Ambasadorii străini.

„Keleti Értésítő” află din București, că miniștri Franței, Angliei și Rusiei, și-au mutat reședința la București dela Sinaia, în vreme ce miniștri Austro-Ungariei și Germaniei au rămas mai departe la Sinaia, în jurul curții regale. K. E. vede un fapt semnificativ în aceasta.

La Mulhouse și Lagarde.

Berlin. — Agenția Wolff află, că în lupta dela Mulhouse (Mülhausen) au fost prinși 10 ofițeri francezi și 513 soldați, și au fost luate dela Francezi 4 tunuri, zece furgoane și un mare număr de arme. Pe teritor german nu se mai află nici un soldat francez.

Lângă Lagarde au căzut prinși peste 1000 de Francezi necăniți, deci mai mult decât a șasea parte din cele două regimente cari au luat parte la luptă.

Intreprinderea temerară a unui submarin german.

Berlin. — Un submarin german în zilele acestea a făcut o recunoaștere de-a lungul întregului țărm de est al Angliei și Scoției până la insulele Shetland. Rezultatele acestei recunoașteri din motive ușor de înțeles, nu pot fi comunicate.

Cătră Alsacieni.

Mühlheim. — Aviatori francezi în zilele trecute au lăsat să cadă în Mulhouse mai multe pachete, cari conțineau hârtii cu următorul apel tipărit în Belfort:

„Apelul generalisimului francez cătră Alsacieni! Fii ai Alsaciei! După patruzeci și patru de ani de grea așteptare ostașii francezi pășesc iarăși pe pământul nobilei noastre țări. Ei sunt întâii muncitori ai marei opere de revanșă. Sunt pătrunși de înduioșare și mândrie, că-și îndeplinesc acuma opera. Viața și-o jertfesc pentru ea. Națiunea franceză stă unitară în urma lor, și în faldurile stindardelor ei sunt scrise fermecătoarele cuvinte: „Drept și libertate”. Trăiască Alsacia! Trăiască Franța!

Generalisimul francez Joffre.

Aduse la Mulhouse de escadrilele franceze.

Exportul de nutrețe,

va să zică de ovăs, orz, trifoi, luțernă, fân, etc. este oprit în urma unui ordin al ministrului de finanțe.

Bravura încruciștoarelor „Goeben” și „Breslau”.

Messina. — Incruciștoarele „Goeben” și „Breslau” sosite aici trebuiau să părăsească portul îndată după ce-și luară cărbunii necesari. În largul mării erau pândite de o întreagă flotă de chiurasate și torpiloare dușmane. Ofițerii își depuseră testamentele și după ce vasele își încărcară cantitate necesară de combustibil, se imbarcară din nou și plecară hotărâți împotriva dușmanului, cântând „Die Wacht am Rhein” și „Heil dir im Siegerkranz”. Cu istețime însă au isbutit, să scape de flota ce-i pândea și să ajungă în loc sigur.

Proclamațiunea comitetului național polon.

Comitetul central național constituit în 8 I. c. în Varșovia în frunte cu principele Cetvertinski Vladimir, publică următoarea proclamațiune:

„Noi subscriși, cari avem la inimă numai binele țării, în aceste momente înălțătoare rugăm națiunea polonă, să recunoască noua schimbare a sortii și să-și păstreze deplina cumpătate! Națiunea noastră trebuie să arate unitate, capacitate deplină și să stăruie cu toții într'acolo, că în tot locul, în toate comunele atâtor bărbați să le încredă conducerea, cari sunt capabili de aceea, și cari să ajutore națiunea noastră și să-i arate calea pe care trebuie să meargă.”

MONARHIA ȘI ANGLIA.

Ieri, Joi, ambasadorul englez la Viena s'a prezentat ministrului de externe, contele Bертold, declarând, că deoarece Austro-Ungaria se războiește cu Franța și cu Rusia, și deoarece este aliată cu Germania, care e adversara Franței, curmă legăturile diplomatice. Totodată face cunoscut monarhiei, că Anglia, din considerare față de atitudinea Franței, se declară a fi în raporturi de război, cu monarhia.

LA GRANITA RUSEASCĂ.

(A. T. U.) Pe câmpul de operație înspre răsărit mai multe brigade de cazaci, înarmate cu 12 tunuri și mai multe mitraliere, au fost bătute de ai noștri și puși în fugă. Atacurile mărunte ale dușmanilor sunt totdeauna respinse cu bravură, din partea alor noștri.

Voluntari în Germania.

Berlin. — De când s'a decretat mobilizarea până acum, s'au înștiințat să meargă la război peste 1,200,000 de voluntari.

Voluntari în Austria.

Viena. — Astăzi au început la universitatea de aci asentarea studenților universitari cari vor să meargă voluntari la război alcătuind o „legiune academică”. Numărul celor ce se anunță e neașteptat de mare.

Spioni ruși în Bucovina și Galiția.

Cernăuți. — În orașelul Siret, a sosit și s'a așezat acum vre-o câteva luni un urloier, care lucra apoi pe la mai multe case. Noul urloier adeseori făcea plimbări prin apropierea graniței, încât în curând începu să fie bănuț. Mai era bătător la ochi că avea mai mulți dinți de aur, lucru nu prea obișnuit la cei de tagma lui. Autoritățile întreprinseră în sfârșit o anchetă la locuința lui și atunci eși la iveală că urloierul era un ofițer din statul major al armatei rusești.

În comuna Lusan din Galiția fu prins de asemenea un ofițer din statul major al Rusiei. Acesta purta uniforma unui ofițer austriac. Bănuția, că ar fi spion, trezi purtarea lui: la provocarea postului militar, să se oprească, n'a vrut să se supună.

Deoarece sunt temeri că între supușii ruși, cari trăiesc de prezent în Austria sunt mulți spioni, guvernul austriac a luat măsuri ca toți cetățenii ruși cari acum se află în Bucovina și Galiția, să fie aduși la Linz și să fie supravegheați aici până la sfârșitul războiului.

Polonii și Rutenii.

Cracovia. — Senatul orașenesc a Miechowului ocupat, publică următorul anunț:

„In I. c. 7, orașul nostru a fost ocupat de trupe de voluntari poloni și a constituit un guvern național în Varșovia. Rugăm locuitorii, ca să primească cu brațele deschise miliția și să-i sprijinească în lupta ce o duc pentru eliberarea Poloniei”.

Comitetul național polon în toate părțile anunță, că banii Monarhiei sunt puși în circulație. Pretutindeni a mers porunca, că de pe edificii să se ia jos emblema țarului și să se arbozeze vulturul polon.

Răscoală în Serbia nouă.

În Serbia nouă — după telegramele sosite la București — răscoala a luat proporții foarte periculoase. Consiliul de miniștri sârbesc, a fost convocat de urgență pentru luarea măsurilor necesare în Serbia nouă. Răspândindu-se vestea că guvernul bulgar ar sprijini răscoala din Serbia nouă, guvernul sârbesc s'a adresat în chestia aceasta reprezentantului bulgar Ciaprasicov. Reprezentantul bulgar a răspuns că guvernul său nu o sprijinește și întru cât răscolții ar fi aruncați peste granița pe teritor bulgar, nu li s'ar permite așezarea lor în Bulgaria. Reprezentantul totodată a mai declarat că pentru acțiunile particularilor, de sine înțeles nu poate lua nici o răspundere.

Retragarea trupelor rusești dela granița României.

Din Iași se telegrafiază că Rusia și-a retras trupele concentrate la granița României, lăsând la granița numai cete slabe de glotași.

Stare de război în Pola.

Comandantul fortărețelor din Pola a decretat cu datul de 7 August starea de război pe teritoriul fortărețelor. Familiile soldaților au fost provocate să părăsească portul în decurs de 48 de ore.

Libertatea Polonilor.

Sub acest titlu ziarul „Information” scrie: A bătut ceasul și pentru Poloni. Austro-Ungaria chiamă populația vechiului regat Polonia la luptă în contra asupraitorilor ruși. Polonii să-și făurească singuri istoria și soarta lor. De acum pot fi liberi dacă vor lupta singuri pentru libertate. Nici un popor nu a primit libertate ca un dar făcut de alții: toți trebuie să și-o câștige singuri.

Cum se vede până acum apelul dat către Poloni nu va rămânea fără rezultat. Arhiducele Carol a zis în proclamația sa din 1809 că „libertatea Europei a găsit pavăză sub steagurile Austriei”. De astădată libertatea Poloniei găsește scut sub steagurile Europei. Polonii ar putea ști ce au de făcut. Numai de nu ar fi contemporanii pitici în fața vremurilor uriașe!

Flota austro-ungară intră în acțiune.

„Neus Wiener Tagblatt” ocupându-se cu situația de război de pe mare scrie că excelenta flotă austro-ungară în curând va avea prilej să dovedească în fața lumii, că monarhia se poate sprijini nu numai pe armatele ei de pe uscat, ci și pe flota ei curagioasă.

Cooperarea anglo-franceză.

După cum se anunță din Londra, în capitala Angliei au sosit doi ofițeri francezi în scopul cooperării comune a forțelor armate ale Angliei și Franței.

Mediațiunea Statelor-Unite respinsă.

București. — O telegramă anunță din Paris: Ambasadorul Statelor-Unite din Paris a transmis ministrului de externe oferta președintelui Wilson de a interveni în conflictul actual. D. Doumergue a răspuns că Franța pretuia în modul cel mai înalt demersul președintelui Wilson, adăugând că Franța, în dragostea sa pentru pace făcuse toate sacrificiile compatibile cu demnitatea și onoarea ei. Cu toate provocațiunile repetate și violațiunile de granițe Franța a refuzat să fie ea agresivă; dar cu toată răbdarea Franței și celelalte țări, nu s'a putut menține această pace atât de dorită. D. Doumergue

a terminat mulțumind marei națiuni americane care a arătat sollicitudinea ei pentru destinele Franței.

ROMÂNIA VA ORDONA MOBILIZAREA GENERALĂ.

Berlin. — „Nazional Zeitung” scrie: E iminentă mobilizarea generală a României în favorul monarhiei, deci împotriva Rusiei. În curând România va ieși pe față din neutralitatea de până acum.

Budapesta. — Ieri seară, solicitat fiind de membrii partidului guvernamental să le comunice vre-o știre pozitivă la atitudinea României, contele Tisza a făcut următoarea declarație:

— Nu vă pot face nici o declarație despre România. Atât vă pot spune că acolo situația începe a se cristaliza.

Listele pierderilor

Budapesta. — Ministrul de război a luat măsuri ca știrile despre pierderi, sosite de pe câmpul de război, precum și comunicatele spitalelor către biuroul central de informații să poată fi aduse în publicitate cât se poate de repede și în formă autentică. Pentru a ocoli într-o măsură cât se poate îngrijorările, ce s'ar ivi din eventualele greșeli de tipar, nu se va permite de loc retipărirea acestor publicații. În schimb atât întreprinderilor de ziare cât și persoanelor particulare pe cheltuiala lor li se va putea pune la dispoziție numărul necesar de exemplare din această listă, dacă o cer dela tipografia de curte din Viena („K. u. K. Hof-und Staatsdruckerei Wien.”)

Deoarece e în interesul tuturor ca această listă, și știrile despre răniți să fie date publicității cât de repede, e cu neputință o traducere a acestor publicații în toate limbile naționale. Apoi ori ce traducere în altă limbă ar cere, ca manuscrisul să fie cules din nou, ceace lară ar fi un izvor de greșeli. Pentru a ușura și celor neștiutori de limba germană priceperea listei despre pierderi, și a știrilor despre răniți și bolnavi, inscripția de-asupra rubricilor listei va fi tipărită în limbile: germană, maghiară, croată, română, boemă, polonă, rutenă, sârbă, slovenă, și italiană.

Ministerul de război apelează la bunul simț al populației, și mai ales la al clasei culte, ca din toate puterile să ușureze celor neajutorați înțelegerea justă a listelor și a știrilor despre răniți și bolnavi.

INFORMAȚIUNI.

Se vor începe prelegerile în școli?

Arad, 14 August 1914.

O întrebare la care răspunsul pentru o mare parte a publicului pare a fi negativ. Școlile sunt transformate în cazarmă și spitale, profesorii și învățătorii sunt duși să apere granițele țării, acasă munca câmpului are lipsă și de brațele debile ale copiilor de școală, sub greutatea materiale ale zilelor de astăzi mulți părinți nu vor putea câștiga banii necesari pentru didactică, înscriere și cărți, prin comunicația restrânsă a poștei, librăriile nu au manualele și utenziile necesare, așa încât chiar dacă s'ar începe prelegerile instrucția ar trebui să sufere din lipsa manualelor, agitațiile zilelor încă sunt în contra progresului din școală, și pe deasupra elevii școlilor superioare, așadar aceia cari se prepară pentru examene de capacitate, sunt aproape toți în serviciul militar. Dar bine înțeles, instrucția în o țară care are așezăminte culturale pe cari le avem noi, și care în timp de pace duce steagul culturii omenești și pentru alte țări și popoare, nu poate să-și neglige total izvoarele culturii omenești cari sunt școlile, iar soliditatea bazelor pe care e așezat statul nostru, ne va da posibilitatea ca instrucția, în

cură redusă chiar, să nu fie sugrumată toată partea a școalelor populare va introduce învățământul alternativ reducând în acest fel puterile didactice, o altă parte va face lucrările necesare în planul de învățământ astfel să fie cuprins întreg materialul în o mână redusă, lăsând lacunele în grija anilor viitoare de pace și prosperare. Școalele medii vor începe deocamdată începerea anului școlar pe clasele superioare din cari majoritatea elevilor vor fi chemați sub steag, dar restul, clasele inferioare, vor putea începe prelegerile încă în Septembrie. Școalele superioare, universitățile și academiile, după toate probabilitățile vor începe prelegerile dar elevilor chemați în serviciul militar li se vor face oarecare favoruri socotind câte 1—2 semestre petrecute în școală între anii de școală. Cel puțin așa se vede între astfel de împrejurări în alte locuri. Acum din partea ministrului de instrucție nu s'a făcut nici un fel de dispoziție, dar se vede că nu peste mult se vor da instrucții clare. Până atunci publicul nostru să facă pregătirile necesare pentru începerea anului școlar ca și în timp de pace.

Ziua regelui, se va serba anul acesta, în ziua 11 August, cu deosebită pompă militară. Această se va decreta oficial de „ziua regilor” și se vor face colecte pe toate străzile asemenea colectelor din „ziua copiilor”. Ceremonia supremă al comitatului Arad, lansează apelul către public, spre acest scop.

Contribuțiile Mocsonyestilor. Aflăm că d. Mocsonyi, care se află de altfel pe câmpul de război, a dăruit suma de 400 cor. la măgarul primarului din Arad, iar 500 cor. pe listele școlii supremă, pentru familiile celor liniștiți de arma mobilizării.

Serbare militară. Duminecă la 8 ore dimineața după jurământul și ceilalți soldați cari n'au încă din Oravița. După ce au fost împărțiți cu sfânta taină a cuminecăturii, au eșit cu truda în târgul de vite din Oravița-mont, unde românii și Sârbii au fost stropiți cu apă sântită de preoții G. Neda și C. Jurca, iar celor de leșii rom. cat. le-a dat deslegarea protopopul din Fr. Kriniczky. Vorhiri de incurajare au ținut protopopul Fr. Kriniczky în limba germană, iar preotul G. Neda în limba română. Din partea ofiterimei au vorbit către soldați: comandantul major N. Noseki în limba germană, s. locotenentul Dr. Nestor Porumb adv. în limba română, iar alții doi ofiteri au vorbit ungurește și sârbește. Textul jurământului românesc, l'a dat s. locotenentul Dr. Cl. Juga adv. — (F. O.)

Naționalistii democrați din România își formează atitudinea în următoarele: „Naționalistii-democrați cred că guvernul român va fi în stare să păstreze României o neutralitate onorabilă, rezervându-i puterile pentru locul și momentul în care s'ar pune în vecinătatea noastră probleme de transformare politică în care libertatea noastră etnică ne dă dreptul de a ne apăra, fără ca din partea noastră să fi cerut până atunci la nenorocirile ce amenință libertatea și civilizația. Orice altă politică eșită să întâlnească desaprobaria opiniei publice, la care, într-un câmp îngăduie interesul țării, consecvenți principiilor noastre, ne vom asigura.”

Maurice Barrés, marele scriitor francez, a fost înrolat în armată pe tot timpul războiului.

Schimbare la ministerul de marină al Italiei. Agenția Stefani” anunță: Ministrul de marină italian nu e recreat încă deplin din nenorocirea care l'a ajuns la Genua, unde căzând și-a rupt picior și din cauza aceasta și-a reînnoit din nou cererea ca să fie dimisionat ceea ce i s'a și primit acum. În locul lui a fost numit ministru de marină viceamiralul Leone Viale.

CEL MAI BUN LOC DE RECREARE ÎN ARAD sunt scâlziile dela Murăș „Neptun”. Buffet. — Scâlzi calde de aer și soare. (No. 2255.)

Atențiunea bolnavilor! Balsamul Mittelemann pentru stomac încetează în scurtă vreme lipsa de apetit, incuierarea scaunului, durerea de cap, cărceii de stomac, arderea de sto-

mac, apoi tot felul de boale de intestine, luând de 3 ori pe zi, înainte de mâncare, câte o lingură cafea. **Prețul 2 coroane.** Pregătește și expediază: Eugen Mittelman, farmacie la „Leul de aur” în Ungvár, str. Nagyhid-u. (Mi 1621)

x **Institutul diagnostic al Dr.-ului Kozmuta** (aflător în Budapesta VIII. Mária u. 30, la imediată apropiere de clinica centrală. Casă privată cu grădină. Telefon urban József 42 08) e unicul institut în Ungaria, care se ocupă exclusiv cu constatarea diferitelor morburii mai grele și complicate ca: boale interne, de rinichi, de piept, venerice, urologice, boale femeiești și de copii etc. Institutul pe lângă instalațiile și laboratoarele medicale mai are și 10 camere mobilat pentru pacienți deci foarte acomodat pentru publicul din provincă. Pentru boalele de piept și venerice institutul are secții separate.

Deslusiri și amănunte dă cu plăcere direcțiunea institutului. Ko 2149.

POSTA ADMINISTRATIEI.

Nic. Chicomban, Gilad. Am primit 5 cor. în abonament până la 31 Iulie a. c.
Dimitrie Dan, Cocioba. Am primit 9.60 cor. în abonament până la 31 August a. c.
Vasile Marasescu, Franzdorf. Am primit 7 cor. în abonament până la 30 Septembrie a. c.
Titu Morariu, Berve. Am primit 7 cor. în abonament până la 30 Septembrie a. c.
Iosif Pascu, Fizeș. Am primit 4.80 cor. în abonament până la 31 August a. c.

Redactor responsabil: Constantin Savu.

Noutăți literare.

Se capătă la **Librăria „Concordia” din Arad** Strada Deák Ferencz 20.

Mihail Eminescu. *Opere complete.* Poezii. Nuvele Roman. Teatru. Cugetări Scrieri literare, economice politice și filozofice Scrisori. Critica rațiunii pure de Kant. Cu un studiu introductiv de A. C. Cuza. Prețul Cor. 6.50.

Biblioteca Români celebri à 60 fileri numărul:

Nr. 1. A. Vlaicu.
Nr. 2. M. Eminescu.
Nr. 3. Veronica Micle.
V. Demetrius. *Sonete.* Prețul Cor. 1.50.
D. Nanu. *Ispitirea de pe munte.* Din Poezele credinței. Prețul 50 fil.
N. Rădulescu-Niger. *Romanul căsniciei.* (Moravuri contemporane). Prețul 3 cor.
N. Bălcescu. *Cântarea României.* Cu un studiu introductiv de N. I. Apostolescu. Prețul 30 fileri.
Eugeniu Revent. *Cântecul Neamului.* Poezii Prețul 2 cor.
G. Joandrea. *Simbolul credinței din cuvintele și înțelesul sf. scripturi.* Prețul Cor. 2.50
Th. D. Speranția. *Anecdote de post.* Ediția II-a. Prețul Cor. 1.25.
Lia Hârsu. *Un vis.* Prețul Cor. 1 —.
Em. Grigorovitz. *Cum a fost odată.* Schițe din Bucovina cu 84 ilustrații Prețul Cor. 2.00.

Dicționar ortografic al limbii române. publicat sub îngrijirea lui Ștefan Pop, profesor. Prețul Cor. 1.75.
Alexandru Teodor Stamatiad. *Din trâmbițe de aur.* Poeme Prețul Cor. 2.—.
Em. Grigorovitz. *Schitul ciubucului.* Prețul Cor. 1.—.

Thomas Carlyle. *Eroii.* Cultul eroilor și eroicul în istorie. Traducere din limba engleză de C. Antoniad, doctor în filozofie. Prețul Cor. 2.
Dr. Dionisie Moldovan, avocat. *Advocatul popular.* Indreptar pentru poporul român. Prețul Cor. 2.50. Legat Cor. 3.50.
Legea nouă despre alegerea deputaților. Indrumări pentru poporul român Prețul 50 fileri.
Noua lege pentru alegerea deputaților. Invățături și îndemnuri pentru sătenii noștri. Prețul 20 fileri.

N. Rădulescu-Niger. *Viață sbuciumată.* Prețul Cor. 1.50.
M. Maeterlinck. *Ciclul Morții.* Interior. Oaspele nepoftit. Orbii. Trei drame, traduse de A. T. Stamatiad. Prețul Cor. 1.25.

Al. Vlahuță. *Dreptate.* Nuvele. Prețul 2 coroane.
Emil Gârleanu. *Bătrânii.* Schițe din viața boerilor Moldoveni. Ediția a II-a întregită. Prețul Cor. 2.—.
Gârleanu. *Intr'o noapte de Mai.* Ilustrații de A. Satmary. Prețul Cor. 2 —.
Em. Gârleanu. *Cea dintâi durere.* Nuvele și schițe. Ediția a II-a întregită. Prețul Cor. 2.—.
Em. Cărașanu. *Nucul lui Odobac.* Nuvele și schițe. Prețul Cor. 1.50.

Noutăți din biblioteca pentru toți:
Nr. 900. A. T. Stamatiad. *Din trâmbițe de aur.* Poezii ed II-a 30 fileri
Nr. 901. G. Aslan. *Cultul oamenilor mari.* 30 fileri

Nr. 874—875. Paul Bourget. *Dureroasă enigmă.* Traducere. Prețul 60 fil.
Nr. 876—7. Dem. Mladenovici-Dalmed. *Curs teoretic și practic de scamatorie.* Prețul. 60 fileri

Nr. 879—830. A. de Musset. *Emelina.* Margot. Nuvele. Prețul 60 fileri
Nic. Densușianu. *Revoluțiunea lui Horia în Transilvania și Ungaria (1784—1785).* Scrisă pe baza documentelor oficiale. Prețul Cor. 10.—.
M. Eminescu. *Lumină de lună.* Poezii. Prețul Cor. 2.—.
M. Eminescu. *Geniu pustiu.* Roman inedit Prețul Cor. 2.

M. Eminescu. *Poezii.* Prețul Cor. 1.50.
» *Poezii postume.* Prețul C. 1.50.
» *Articole politice.* Prețul 80 fil.
» *Proză.* Prețul Cor. 1.—.
» *Lăis.* Comedie antică într'un act, în versuri (traducere). Prețul Cor. 1.—.

Biblioteca românească (Socec) cu preț redus.
Nr. 30. Guy de Maupassant. *Sicilia.* Descriere de călătorie. Prețul 15 tileri.
Nr. 35. *Tolstoi.* Ivan Prostul. Prețul 15 fil.
Nr. 38. St. O. Iosif. *A fost odată.* Poveste în versuri. Prețul 15 fileri

Nr. 32—34. Al. D. Davila. *Viaicu Vodă.* Dramă în 5 acte, în versuri. Prețul 40 fileri.
Nr. 17—18. I. Odobescu. *Mincinoasă carte de vânătorie.* Prețul 30 fil
Nr. 19. *Teatru școlar* de E. I. Adam. Prețul 15 fileri.

Nr. 7. *Halima* sau o mie și una de nopți revăzută și întregită de Emil Gârleanu. Prețul 15 fileri.
Nr. 2. Al. Odobescu. *Poeziile Văcăreștilor.* Cu un studiu asupra poezilor Văcărești. Prețul 15 fileri.

Aviz pentru oșeri!

Sabsemnatul am în comana Aștileal mare (Nagyeskülő), la depărtare de Cluj 30 km., o moșie pentru 3—400 oi, unde la caz de lipsă se găsește și fân, staul potrivit pentru timpul fătului, precum și casă de locuit pentru păcurari. Cei ce doresc a se folosi de aceasta ocaziune favorabilă, să se adreseze la subscrisul. Hida, (Hidalmás) la 9 August 1914.
Dr. Simion Tămașiu
Ta 2282 3 avocat.

LIBRĂRIA ȘI TIPOGRAFIA „ȘCOALA ROMÂNĂ” DIN SUCEAVA

caută un funcționar comercial serios, capabil și cu însușiri recomandabile în etate de 23—24 ani. Salar lunar între 120—150 cor. Timpul intrării în serviciu 1—15 August. Respectivul are posibilitatea să avanseze și la postul de conducător al acestui institut. — Ofertele însoțite de atestate coplate, de certificatul de naștere și de fotografie, să se adreseze librăriei „Școala română” Suceava (Bucovina). (So. 2254)

Prospect.

Internatul cel nou din Braşov

pentru elevii şcolilor româneşti (gimnaziu, reale, comerciale) din Braşov s'a deschis în **1 Septembrie 1912.**

Clădirea e impozantă, aproape de şcoală şi are:

- sale spaţioase şi luminoase de dormit (cu paturi de fier, cu somieră şi saltea).
 - sale luminoase de studiu.
 - sale separate de mâncare (sofragerii).
 - coridoare spaţioase, închise, luminoase.
 - conduct de apă (din izvoare de munte).
 - local propriu de baie cu duşuri.
 - încălzire centrală (calorifer).
 - infirmerie (spital) în grădină.
 - grădină mare cu pomi.
 - cât mai curând: lumină electrică.
- Elevii internatului capătă:
- hrană bună şi igienică.
 - sprijin la prepararea lecţiilor.
 - baie.
 - tratament medical.
 - supraveghere, lăsându-li-se însă peste zi şi libertatea cuvenită.

Internatul e proprietatea şcolilor şi bucătăria se conduce în regie proprie.

Taxa de 1 elev e 700 cor. pe an şi se plăteşte în 4 rate anticipative, eventual şi lunar.

Condiţiunile de primire. Cererea de primire se va da până în 15 Aug. n. şi va fi însoţită de următoarele acte:

- ultimul testimoniu şcolar.
- act de naştere.
- act de revaccinare (numai pentru elevii claselor I—IV. gimn. şi reale.)
- atestat medical, că elevul e sănătos.
- declaraţiune legală, că părinţii se supun normelor cuprinse în regulamentul internatului şi admit în caz de proces competenţa judecătorei din Braşov.

Fiecare elev va aduce cu sine:

- 6 cămăşi de zi.
- 4 cămăşi de noapte.
- pantaloni de baie.
- 6 ismene.
- 12 batiste.
- 12 părechi de ciorapi.
- 6 ştergere.
- 3 cearceafuri de pat.
- 1 plapomă cu nasturi.
- 3 cearceafuri de plapomă cu găuri pentru nasturi.
- 1 pernă de cap.
- 4 fete de pernă.
- perie de cap, de dinţi, de haine, de ghetete, peptene des şi rar, săpun.
- 2 părechi de ghetete şi pantofi de noapte.
- 6 servete de masă şi câteva cărpe de prof. chipiul şi uniforma obicinuită la şcolile noastre din Braşov. (Aceste se pot comanda după înscriere. Chipiul e obligat dela cl. III. în sus, iar uniforma dela cl. V.)

Toate aceste lucruri trebuie consemnate într'un inventar scris în 2 exemplare.

Părinţii vor însemna cu arnicu roşu **rufe, fele şi hainele**, cosând pe ele numărul, ce se va da deodată cu răspunsul de primire. Rufe defectuoase (sdrenţuite) nu se primesc.

Pentru asigurarea locului în internat se cere plăţirea momentană a taxei pe una sau mai multe luni. Orice epistole precum şi banii se vor trimite **la adresa: Ioan Petrovici**, profesor gimnazial, Brassó (Braşov), Str. Prundului 39, care va da toate informaţiunile şi desluşirile necesare.

Ca să nu fie nimenea expus de a fi refuzat în timpul ultim, e bine ca cererea de primire sau cel puţin de prenotare, să se trimită cât mai curând!

Directiunea Internatului

(Strada Prundului —

Porond u. Nr. 39.)

(I 2272—6)

(Re 2231)

Apare în fiecare Sâmbătă.

EDIȚIA DE LUX.

Pe un an . . . lei 10.—

Pe o jumătate an . . . 5.—

Pe 3 luni . . . 2-50

Nu se vinde cu numărul.

EDIȚIA POPULARĂ.

Pe un an . . . lei 5.—

Pe o jumătate an . . . 2-50

Pe 3 luni . . . 1-25

— 10 bani numărul. —

Peste hotar abonamentul se urează cu lei 2-50 pe an la amândouă edițiile.

Redacția și Administrația:

BUCUREȘTI, Calea Victoriei Nr. 41, Catul IV (Ascensor). — TELEFON: 42—16.

Abonații ei devin, din număr în număr,

**mai cuminiți,
mai veseli,
mai drăguți.**

Cereți număr de probă gratuit
41, Calea Victoriei în București.

In atențiune negustorilor

Acoperirea trebuințelor
ciocoladă și zaharicale
tru prețuri de fabrică.
In depozit: Kugler,
ler, Túrth și Manner.

GÁBOR MIKLÓS Ar

Piața Andrásy, colțul Salacz

Telefon 1059. Telefon 1059

(Ga 2270)

Prețuri
ieftine!

(Ba 2207)

Gar
pe 10

Mașină familiară de cusut Cor. 75

Mașină de cusut cu luntre
rotundă . . . Cor. 130

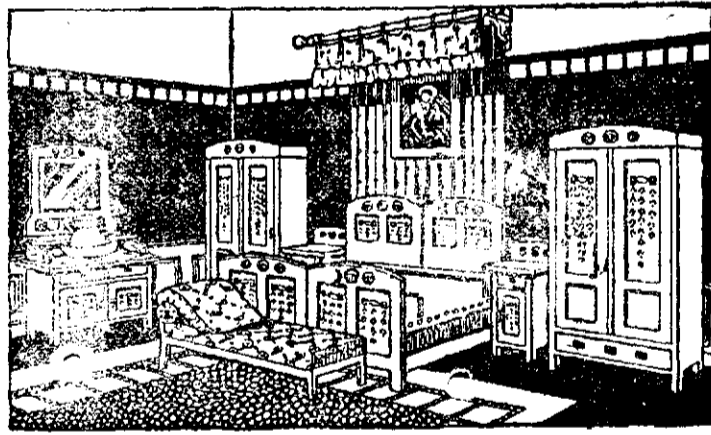
Mașină bobbin central. . Cor. 140

Pentru plățiri în rate
cu 12% mai scump.

Bielele, gramofone, părți
separate la acestea. — Pețuri
de fabrică, cu garanță. — Nu-
mai articole de primul rang.

BAUMGARTEN GÉZA, Marosvásárhely

STEFAN SLADEK jun. fabrică de mobilă VÂRȘET, strada Kudritzer numărul 44—46.

Cea mai renumită

mare fabrică de mobilă

din sudul Ungariei (Versecz)

Pregătește mobilele cele mai moderne
și luxoase cu prețuri foarte moderate.

Mare depozit de pianе excelente, co-
voare, perdele, țesături foarte fine
mașini de cusut. — (Sa 118)

HOTEL „BOULEVARD”

SIBIU.
NAGYSZEBEN.

Zidit din nou s'a deschis în **1 Mai 1914.**
Este situat în cel mai cercetat și mai
frumos loc în oraș. **Priveliște admirabilă.**
60 camere elegante moderne. Încălzire
centrală, electricitate, apă caldă și rece,
lift, garaj p. automobile, automobil la fie-
care tren. **Restaurant propriu excelent.**

Roagă binevoitor sprijin arendatorii:

HAYDEKER și KASPER.

Camere dela 3 cor. în sus.

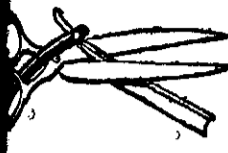
Ha 2187

ING. VINTILLA

mai excelentă ascuțitorie artistică și pentru scobit în Ardeal, cu putere electrică.

oare a aduce la cunoștința on. public că am înființat **SIBIU (Nagyszeben), str. Cisnădiei 43.**

atorie pentru cuțite artistice și de scobit, atelier pentru nichelare și galvanizare, după cerințele cele mai moderne, unde se execută totfelul de lucrări în această branșă; execut aparate medicale, ascuțesc și nichel. — Pentru ascuțirea bricelor, foarfeclor și mașinelor pentru tunderea părului și barbei ofer garanția cea mai mare.

VI 1277

trăcitură trimise spre ascuțire retrimiteră acasă o cheltuiala mea proprie. Nichelări, ascuțiri, reparări de cuțitar, șlefuiri de sticlă pentru optică, se fă pe lângă garanția, cu prețuri ieftine. — Obiecte de oțel englez și suedez cu prețuri ieftine.

Atelier pentru vopsirea de stofe, tort și blane, curățire chimică și spălătoare cu aburi.

KOVALD PÉTER és FIA

BUDAPEST,

atelier și prăvălie principală în VII., SZÖVETSEG UTCA 25—37. szám.

TELEFON: József nr. 18—00 și József nr. 15—71.

Secție postală deosebită p. comanda din provincie. Stabilimente colectoare în toate părțile capitalei. Reprezentanți în cele mai multe orașe din provincie.

Ko 1612

Kovald colorează și curăță!

Oroloage de turn

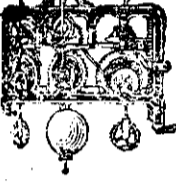
pentru palate, case comunale, fabrici, locuințe private regulează și aranjează mai favorabil

MÜLLER JÁNOS, succesorul lui MAYER KÁROLY

la prima aranjare cu vapor a fabricii de oroloage din

Budapest, VII., Tökölly-ut 52. szám.

(Casa proprie). Cataloge și specificări de franco. (Mu 2129)

ADOLF ZIEGLER

PIETRAR Sibiu-Nagyszeben str. Sării 37.

Atrage atențiunea on. public din loc și provincă asupra magazinului de **pietre mormântale** și atelierului de pietrărie.

Bogat asortiment de monumente mormântale de marmoră de Carrara, granit, sienit porfir, labrador etc. — Execut totfelul de lucrări de pietrărie și sculptură în piatră, după orice desen, precum și monumente mormântale, s. Treime, cruci pe lângă drum și lucrări de piatră pentru clădiri, în stilul cel mai frumos și modern. Renovarea și aurirea monumentelor vechi mormântale se execută prompt și ieftin. — Prospecte și deseneuri la dorință trimet gratis și franco.

ZI 1961

FRITZ RENGER

directorul corului bisericesc românesc

Vârșeț (Versecz), Dreilaufergasse 59.

(Re 2141)

Oferă on. public din Vârșeț și provincie excelentul său

depozit de pian

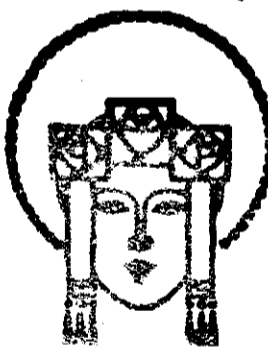
cele mai renumite instrumente muzicale executate excelent la cele mai de seamă firme. — Serviciu de specialitate, prompt și conștiincios. Repr. aparatului de pian: **MUFFELD-PHONOLA.**

Fiecine trebuie să știe că fotograficul

VICTOR MYSZ DIN SIBIU

și-a vândut atelierul din strada de mai înainte iar acum și-a deschis un

atelier fotografic de artă

corespunzător cerințelor moderne în SIBIU, str. Elisabeta nrul 34., unde execută totfelul de fotografii artistice cu prețuri convenabile. — Fotografilor amatori li-se acordă favoruri. (MI 1507)

Pe timp închis fotografiile se execută la lumină electrică.

Carl Stürner

funar

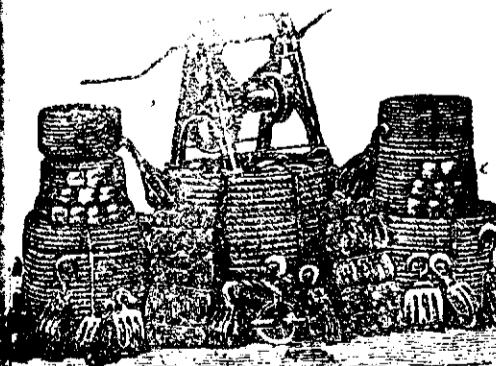
succesorul lui

Joh. Ongert's

SIBIU

Hermannstadt

Saggasse 22.

Oferă lucrări de cânepă curată: funil pentru transmisiuni, funil pentru care, legătoare, ștreanguri, căpește, cingătoare ațe pentru rolete, ață pentru saci etc.

MARE ASORTIMENT DE AȚE ȘI FUNĂRII.

Revanzătorii primesc rabat!

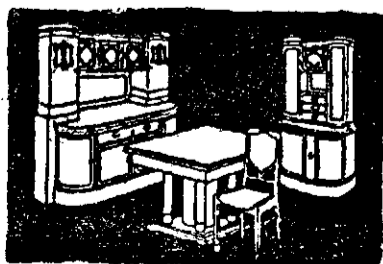
Su 2069

Hinger József

tâmplar pentru edificii și mobile

Alba-Iulia, (Gyulafehérvár) str. Séchenyi nr. 10.

(Casa proprie).

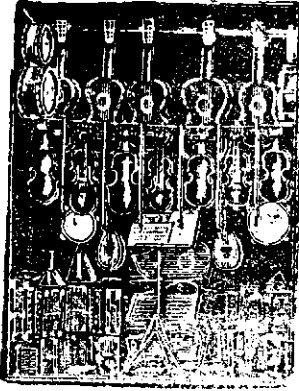
Pregătește orice lucrări din acest ram atât noi cât și reparaturi; lucrări pentru clădiri, aranjamente complete pentru școale, biserică, locuințe, birouri etc., din material bun și uscat după model sau din combinație proprie. — Prețuri convenabile, serviciu coulant se garant.

(Hi 1280)

ATENȚIUNE!

NICI UN ROMÂN SĂ NU-ȘI CUMPERE MOBILE PÂNĂ CE NU
VIZITEAZĂ PRIMA FABRICĂ ROMÂNEASCĂ DE MOBILE**EMIL PETRUȘIU**

ÎN SIBIU, (NAGYSZEBEN) STR. SĂRII (SALZGASSE) 37.

CARE EXECUTĂ TOTFELUL DE MOBILE MODERNE
ÎN TOATE STILURILE, — CA GARNITURI PENTRU
DORMITOARE, PRĂNZITOARE, SALOANE
ȘI TAPETĂRIE PROPRIE.EXPOZIȚIE ZILNICĂ CU GARNITURI COMPLETE,
CONSTRUIEȘTE TOATE LUCRĂRILE DE LIPSĂ PENTRU
BISERICI VECHI ȘI NOI ȘI BINALE, PE LANGĂ
EXECUTAREA CEA MAI SOLIDĂ: PROMPTĂ ȘI PE
LANGĂ GARANȚĂ. TELEFON: 47PRIMUL ȘI UNICUL FABRICANT DE INSTRUMENTE MUZICALE
ÎN SIBIU. — SPECIALIST ÎN CONFECTIONARE DE VIOLINE.**BABOS BÉLA**Sibiu, mai înainte Piața mică 24, acum
str. Urezului (Reisbergasse) nr. 2.Depozit bogat și bine asortat în violine
de școală precum și în violine de maestru
vechi și noue, cittere, clarinete de metal de
suflet, harmonice și părțile lor constitutive
ș. a. m. GRAMOFOANE ȘI PLĂCI în cea
mai mare alegere. — Coarde din străinătate
cu garantat quint curat. — Reparatări se
execută prompt și în mod artistic.:: Cereți catalog gratis și franco. ::
(Ba 1586)**Alifie „Mágnás” p. față:**singurul mijloc cosmetic nevătămător,
contra sgrăbunțelor, despierii
pieții, petelor din față, crepării
pieții, roșatei și contra tuturor
boalelor de piele. După întrebuințarea
unei singure tegle dispar sbărciturile
feței. Prețul 1 tegle 1 cor. 50 fileri
Pudră „Mágnás” (în 3 culori) 1 cutie 1
cor. 50 fil. Săpun „Mágnás” 1 cor. 20 fil.**Cosmetic „Mágnás” pentru mâni:** foarte folosit pentru catife-
larea mânilor roșii, degerate,
crepate, aspre și sbărcite. E de prisos a se mai întrebuința glicerina
și vaselin, deoarece efectul cosmeticului „Mágnás” e singur și acest
cosmetic poate fi întrebuințat și ziua. Prețul 90 fil.**„Antipertussin”:** mijloc excelent contra tusei și răgușelii, respirației
grele, catarului tusei măgărești la copii — Prețul
1 cor. 80 fileri.**Spirit „Prima”:** mijloc excelent contra reumel și podagrei, durerii de
cap și de dinți. După 1—2 întrebuințări are efect si-
gur. — Prețul 1 sticle mari 1 cor. 50 fileri.**Spirit „Cappilloform”:** singurul mijloc excelent contra căderii păr-
ului. — Prețul 1 cor. 50 fileri.**„Deutoform” apă pentru gură:** cel mai bun mijloc contra mirosu-
rului rău de gură și pentru impe-
decarea stricărei dinților. Prețul 1 cor. 50 fileri.**Balsam de Ardeal pentru stomac:** mijloc excelent contra durerii-
lor de stomac, lipsei de apetit,
incinerii scaunului, stomacului stricat și boalelor de stomac. — Prețul
1 cor. 50 fileri.**Vopsitor pentru păr:** în culoarea neagră, întunecată și brunată deschisă,
mijloc excelent și durabil, nu murdărește albiturile
de pat — Prețul 5 cor.**Regenerator pentru păr:** redă părului cărunț culoarea originală. —
Prețul 1 cor. 20 fileri.**Contra ciomei de porc:** precum și în contra tuturor boalelor porci-
lor, cel mai excelent medicament, recomandat
de câtră medici, este pravul de Ardeal pentru porci. — Prețul unei cutii
mari 1 cor., o cutie mică 50 fileri O singură întrebuințare a pravului
de Ardeal pentru galițe încetează perirea galițelor. — Prețul 1 cor.**Hipnonervin:** singurul mijloc sigur și probat contra nervozității și a
insomniei, — Prețul 3 cor. — Toate medicamentele mai sus
amintite se află de vânzare și se pot comanda numai la farmacia lui**Kelemen Sándor, Zilah.**

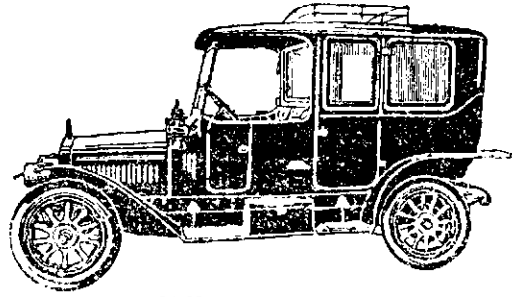
Vă păziți de imitații!!

(Ke 893)

LITTMANN RÓBERATELIER PENTRU REPARAREA AUTOMOBILELOR, MOTOARELOR,
MOTOARELOR DE SCRIS, GRAMOFOANELOR ȘI TOT FELUL DE INSTRUMENTE

BRAȘOV, HOSSZÚ-UTCA NR. 2

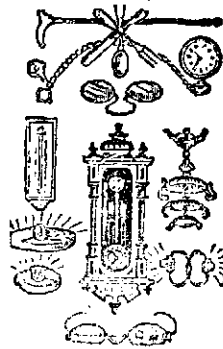
PRIMEȘTE TOT FELUL DE LUCRĂRI ÎN BRANȘĂ

EXECUTARE
PUNCTUALĂ
ȘI PERFECTĂPREȚURI
VENABILE
GARANȚĂ

(LI 1973)

Dacă voeștisă emperți biju-
terii moderne și
veritabile, adre-
sează-te firmei:**Slepák A.** bijuterii,
ceasuri și
auritorii

MAROSVÁSÁRHÉLY, Széchenyi-tér nr. 1

Magazin de ceasuri
elvețiene, de aur, ar-
gint, oțel, nichel p.
buzunar și ceasuri cu
pendulă. — Bijuterii
fine și brillante, o-
biecte de lux verita-
bile de argint și ar-
gint de China, obiecte
optice.În marele meu
Her se execută
felul de bijuterii
se reparază cu
calitate bijuterii
ceasuri. — Prețuri
convenabile, servit
prompt. Se**Singurele băi (scalde) și ape minerale ro-
mânești în Ungaria.**Băile dela Sângeorgiul-român (Óláhzentgyörgy, Besztarozse-
Nászd megye) cu apele minerale „HEBE”.La poalele munților nordice ai Transilvaniei în o vale ro-
mantică cu climă subalpină, se află comuna curat românească
Sângeorgiul-român, în a cărei proprietate sunt izvoarele de apă
minerală, care în comerț poartă numele de „HEBE”.Apa „HEBE”, pentru cantitatea mare de carbonat de so-
diu, clorure metalice și acid carbonic ce conține, ocupă loc
de frunte între cele mai renumite ape minerale din Europa.
Se întrebuințează ca cură de beut cu cel mai mare succes la
toate boalele acute și cronice de stomac și intestine, la constipație
cronică, la iperemie de ficat, la disolvarea pietrelor de
beșică, biliare și de rinichi, la emoroide, la benoragie și
catare de mitră.Ca baie (scaldă) înstăruiează minunat resorbirea exudatelor
pleuritice, peritonice, parametrice etc. precum și deosebitele boale
de piele.**Băile se deschid la 15 Maiu st. n.**O mulțime de odăi corespunzătoare mobilate stau la dispozi-
ția publicului cu prețul de 2—5 cor la zi, în hotelurile și vile.Înainte de sezonul mare, dela deschidere până la 15 Iunie
și după sezonul mare, dela 25 August până la 30 Septembrie,
atât la băi cât și la odăi se dă o reducere de 30%.**Bucătărie foarte bună și ieftină.**Onorabilului public îi stau la dispoziție: jurnale, bibliotecă,
piano și tenis, Parc și alei (promenadă) pe terenul băilor. Locuri
de excursiune în înalții munți din vecinătate. Muzică permanentă.

Prețul unei băi calde de clasa I. K. 1:20

„ ” „ ” „ ” II. 1 cor.

Calea ferată are stațiunea în loc, unde în orice timp stau
trăsuri comode la dispoziția onor. public.

Prospecte trimite franco.

(So 2110)

Direcțiunea băilor.